

Република Србија
Привредни апелациони суд
8 Пж 3440/15
23.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Јована Јовановића, председника већа, судије Снежане Илић и судије Душке Илић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Мирослав Лазаревић, адвокат из Београда, против туженог „МОНТАВАР ЛОЛА“ ДОО у ликвидацији Београд, кога заступа пуномоћник Небојша Ђокић, адвокат из Београда, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о жалби тужиоца и жалби туженог изјављеним против пресуде Привредног суда у Београду П 1998/14 од 21.04.2015. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Делимично се ОДБИЈАЈУ као неосноване жалба тужиоца и жалба туженог па се пресуда Привредног суда у Београду П 1998/14 од 21.04.2015. године ПОТВРЂУЈЕ у ставу II и III изреке.

II ПРЕИНАЧАВА СЕ наведена пресуда у ставу IV изреке којим је одлучено о трошковима парничног поступка и РЕШАВА:

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова парничног поступка плати тужиоцу износ од 220.500,00 динара у року од 8 дана од дана пријема преписа ове одлуке.

III ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом П 1998/14 од 21.04.2015. године у ставу I изреке одбачена је тужба тужиоца у делу у којем је тражио да суд утврди да је незаконито решење о отказу Уговора о раду запосленом бр. ... од године донето од стране туженог. Ставом II изреке усвојен је тужбени захтев па је поништено као незаконито решење о отказу Уговора о раду запосленом бр. ... од ... године донето од стране туженог. Ставом III изреке одбачена је тужба тужиоца у делу у којем је тражио да суд утврди постојање радног односа на неодређено време тужиоца код туженог у периоду почев од године до године. Ставом IV изреке обавезан је тужени

да плати тужиоцу на име трошкова парничног поступка износ од 80.300,00 динара у року од 8 дана.

Благовременом жалбом тужилац побија првостепену пресуду у изреци под ставом III и IV из свих разлога прописаних одредбом чл. 373. Закона о парничном поступку, па је у смислу жалбених навода предложио да се пресуда у побијаном делу преиначи сагласно жалбеним наводима или укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Тужени благовремено поднетом жалбом побија првостепену пресуду у изреци под ставом II и IV из свих разлога прописаних одредбом чл. 373. Закона о парничном поступку, па је у смислу жалбених навода предложио да се пресуда у побијаном делу преиначи сагласно жалбеним наводима.

Одговор на жалбу парничних странака није поднет.

Привредни апелациони суд испитао је правилност побијане пресуде у смислу чл. 386. и чл. 402. Закона о парничном поступку, па је донео одлуку као у изреци пресуде.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. Закона о парничном поступку на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, па ни битне повреде из чл. 374. ст. 2. тач. 12. истог Закона на које се неосновано указује у жалби туженог. Насупрот жалбеним наводима, изрека првостепене пресуде је јасна, у истој су наведени сви разлози о битним чињеницама који нису у противуречности са стањем у списима предмета. Нема противуречности ни у образложењу побијане пресуде, суд је за своју одлуку дао образложење које је у складу са изведеним доказима. Осим тога, првостепени суд је све доказе правилно ценио засебно и у њиховој међусобној вези па је правилно спровео доказни поступак и применио меродавне одредбе о терету доказивања из чл. 220-223. Закона о парничном поступку, те извео предложене доказе и извршио оцену чињеница које је из тих доказа утврдио.

Неосновани су наводи жалбе тужиоца да је побијана одлука садржана у ставу III изреке првостепене пресуде донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 7. Закона о парничном поступку. Из списка произилази да је првостепени суд побијану одлуку донео применом одредбе чл. 194. Закона о парничном поступку. Осим тога, пре доношења решења о одбацивању тужбе у делу траженог захтева тужиоца суд је одржао рочишта и спровео доказни поступак на који начин је тужиоцу дао могућност да се изјасни, поступајући у смислу одредбе чл. 194. ст. 2. Закона о парничном поступку. Следи да наведеним поступањем првостепени суд није тужиоца онемогућио да расправља пред судом из ког разлога није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 7. Закона о парничном поступку, на коју се тужилац неосновано позива у жалби.

Према стању у списима предмета, тужилац тужбом тражи заштиту права на раду због незаконито датог отказа по правилима Закона о раду (Сл. гласник РС бр. 24/05 и 61/05), који је важио у време доношења побијаног решења о отказу уговора о раду тужиоцу. Тужилац је тужбом, уређеном поднеском од године, тражио да се утврди незаконитост и поништај спорног решења о отказу уговора донетог од стране туженог као послодавца, као и да се утврди да је тужилац био у радном односу на неодређено време код туженог у периоду времена почев од године до ... године. Током поступка међу парничним странкама није било спорно да је Уговором о раду бр. ... од године тужилац код туженог, као послодавца, засновао радни однос на неодређено време на пословима ... у ОЈ ... и

да му је од стране туженог отказан Уговор о раду решењем бр. ... од ... године, због не остваривања резултата рада и не поседовања стручних и радних способности за обављање послова који запослени ради. Међутим, међу парничним странкама је било спорно да ли је приликом процене радних и стручних способности и остваривање резултата рада тужиоца тужени испоштовао процедуру установљену Општим колективним уговором, као и да ли је предметно решење о отказу уговора о раду од стране туженог донето у складу са Законом о раду.

Првостепени суд је оценом приложених писаних доказа, на основу којих по тврдњи тужиоца произилази правни основ за поништај као незаконитог решења туженог о отказаном уговору о раду, и то приложеног Обавештења туженог од године, Одлуке директора туженог од ... године и ... године, Упозорења раднику, овде тужиоцу, од године, решење о отказу Уговора о раду бр. ... од ... године, Одлуке директора туженог од године, Обрасца за процену радних и стручних способности и остваривање резултата рада запосленог од године, Листе присутности за период од до ... године, Извештаја о резултатима рада запосленог од ... године, Правилника о раду туженог од године, као и на основу исказа тужиоца, и сведока ББ, ВВ, ГГ сви запослени код туженог, нашао да решење туженог о отказу уговора није основано, обзиром да није било ни материјално ни формално исправно, те је стога усвојио тужбени захтев тужиоца сагласно одлуци садржаној у побијаном ставу II изреке првостепене пресуде.

Према оцени Привредног апелационог суда одлука првостепеног суда садржана у ставу II изреке пресуде је правилна и на закону заснована.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био запослен код туженог по основу закљученог Уговора о раду бр. ... од године, те обављао послове на неодређено време у ОЈ ... на радном месту ..., с тим да је Анексом I уз Уговор о раду од године био распоређен на обављање послова „...“ почев од ... године све до године када је тужени донео решење о отказу Уговора о раду запосленом бр. ... од године, по којем је тужиоцу престао радни однос код туженог због неостваривања резултата рада и не поседовања радних и стручних способности за обављање посла који ради запослени, у смислу чл. 179. тач. 1. и чл. 189. Закона о раду и у складу са чл. 48. тач. 1. члана 49-53. Правилника о раду туженог. Побујана одлука образложена је чињеницом да је непосредним увидом и праћењем рада запосленог, овде тужиоца, од стране Комисије туженог утврђено да исти не остварује резултате рада у обављању послова на које је распоређен и да не поседује радне и стручне способности за обављање послова свог радног места. При томе, тужени је у побијаном решењу образложио да је праћењем рада тужиоца Комисија за проверу способности и остваривања резултата рада запослених, а на основу утврђених критеријума, утврдила да тужилац у погледу квалитета рада и ефикасности остварује слаб учинак, да не познаје технолошку документацију (цртеже и симболе), те да се реализацији не придржава задатих рокова због чега долази до кашњења, затим да је пре доношења побијаног решења тужиоцу уручено писмено упозорење године у коме је констатовано да су се стекли услови за отказ уговора о раду, те остављен рок од 5 радних дана за изјашњење, с тим да како тужилац није члан ниједног синдиката да истом упозорење није достављено и да је изјашњење запосленог, овде тужиоца, разматрано приликом доношења побијаног решења.

Првостепени суд је даље утврдио да је тужени поступајући сходно одредбама чл. 49. Правилника о раду туженог од године, у вези с одредбом чл.

179. тач. 1. и чл. 189. Закона о раду године формирао Комисију која је у року од три месеца доношења наведене одлуке директора туженог била дужна да изврши процену радних и стручних способности и остваривање резултата рада запослених и да о томе извести директора. Комисија је у периоду процене радних и стручних способности као и остваривању резултата рада овде тужиоца донела објективне оцене о запосленом, те то констатовала у Обрасцу за процену радних и стручних способности и остваривања резултата рада тужиоца од ... године за период од до ... године и то да је тужилац у погледу ефикасности и квалитета рада показао веома лоше резултате, да показује спорост у раду што доводи до кашњења, непоштовања задатих рокова, да је незаинтересован за рад и да не познаје технолошку документацију, да не поседује радне и стручне способности, не задовољава у погледу елемената који се односе на поштовање задатих рокова, самосталности у раду, заинтересованости за рад, одржавање радног места уредним, па је дата оцена „лоше“ за ефикасност, квалитет рада, тежња ка усавршавању, ангажованости и самоиницијативу, однос према раду, однос према средствима рада и оцена „просечно“ за радне и стручне способности и редовност на послу.

Према извештају о резултатима рада овде тужиоца од године констатовано је да је у периоду године тужилац на пословима ..., за које је предвиђено време за једну позицију 14 норма часова просечно исту позицију обављао за 17,4 норма часова, а на пословима израде ..., за које је предвиђено време за једну позицију 8 норма часова, просечно исту позицију обављао за 48 норми часова. Наведено је потврдио у свом исказу и сведок ББ запослен код туженог, у спорном периоду председник Комисије која је утврђивала чињенице које се односе на остваривање резултата рада запосленог, те сведока ВВ који је такође учествовао у раду Комисије. На крају, на основу извештаја наведене комисије, а поступајући у складу одредбе чл. 180. Закона о раду, те сходно чл. 62. Правилника о раду тужени је тужиоцу доставио Упозорење од године због неостваривања резултата рада и непоседовања радних и стручних способности за обављање посла који ради, те је истим тужилац био позван да се у року од 5 дана изјасни на наводе из образложења. Након тога, а на основу чл. 179. тач. 1. и чл. 189. Закона о раду у вези са чл. 48. тач. 1. и чл. 49-53. Правилника о раду тужени доноси решење о отказу Уговора о раду запосленом овде тужиоцу заведен под бројем ... од године.

Првостепени суд је, цитирајући одредбу чл. 48. Општег колективног уговора (Сл. гласник РС бр. 50/08, 104/08 и 8/09), који је важио у спорном периоду, одредбе чл. 179., чл. 180. и чл. 10. ст. 2. и чл. 4. ст. 2. Закона о раду, те увидом у Правилник о раду туженог од 26.05.2009. године, утврдио да тужени као послодавац код доношења оспореног решења о отказу уговора о раду тужиоцу није узео у обзир примену Општег колективног уговора тј. одредби чл. 48. Уговора који је био на снази и примењивао се на туженог као послодавца сагласно чл. 256. Закона о раду. Ово због чињенице да тужени као послодавац није тужиоцу у наведеној ситуацији понудио друго радно место, односно констатовано на неки начин да таквог радног места нема.

Према чл. 48. Општег колективног уговора (Сл. гласник РС бр. 50/08, 104/08-Анекс I и 8/09-Анекс II) прописано је да ако запослени у периоду од три месеца не покаже потребно знање и способност за обављање послова на којима ради, односно не остварује одговарајуће резултате рада, да ће непосредни руководиоца покренути поступак за утврђивање знања и способности, односно резултата рада тог запосленог, да се захтев за покретање поступка доставља

директору који је дужан да по добијању захтева образује комисију која утврђује знање и способности, односно резултате рада запосленог, те да комисија мора бити састављена од лица која имају најмање исти степен стручне спреме одређене врсте занимања као запослени чија се способност утврђује. Ако комисија утврди да запослени нема потребно знање и способности за обављање послова на којима ради, односно не остварује одговарајуће резултате рада, послодавац ће запосленом понудити обављање другог одговарајућег посла, ако таквог посла нема, послодавац може запосленом отказати уговор о раду, по законом утврђеној процедури.

Иако је тужени отказ уговора о раду донео на основу Правилника о раду од 26.05.2008. године правилно је првостепени суд закључио да у конкретном случају треба применити и одредбе Општег колективног уговора сагласно чл. 4. ст. 2., чл. 10. ст. 2. и чл. 256. и чл. 257. Закона о раду, с обзиром да су ове одредбе биле повољније за запосленог у моменту доношења решења, те је требало запосленом понудити друго радно место. Како у току поступка тужени није доказао да је тужиоцу понудио друго одговарајуће радно место пре отказа уговора о раду, односно констатовао да таквог места нема, правилно првостепени суд закључује да тужени није испоштовао законом и општим колективним уговором прописану процедуру за доношење решења о отказу уговора о раду закљученог са тужиоцем, те да је са тих разлога побијано решење незаконито, сагласно чл. 191. ст. 1. Закона о раду.

Стога су неосновани наводи туженог да тужиоцу није понудио друго одговарајуће место, јер таквог места није било, имајући у виду да је сагласно одредбама чл. 4. ст. 2., чл. 10. ст. 2., чл. 256. и чл. 257. ст. 1. Закона о раду у вези са чл. 48. Општег колективног уговора тужени био дужан да тужиоцу друго радно место понуди, односно констатује на неки начин да таквог места нема.

Жалбени наводи туженог којима се побија примена материјалног права и истиче да је првостепени суд погрешно применио одредбу чл. 256. Закона о раду са образложењем да није утврдио чињеницу да ли је тужени био члан удружења послодаваца-потписника Општег колективног уговора, су такође неосновани. На основу чл. 257. ст. 1. Закона о раду (Сл. гласник РС бр. 24/05 и 61/05) Министар рада и социјалне политике је донео Одлуку о примени Општег колективног уговора за све послодавце на територији Републике Србије, која је била објављена у Сл. гласнику РС бр. 104/08, и која је важила у периоду од 19.11.2008. године до 01.01.2009. године када је такође Одлуком надлежног министарства стављена ван снаге Одлука о примени општег колективног уговора на све послодавце која је објављена у Сл. гласнику РС бр. 122/08. Међутим, новом Одлуком о примени општег колективног уговора на све послодавце, објављена у Сл. гласнику РС бр. 8/09, поново је проширена примена Општег колективног уговора на све послодавце на територији РС и то од 11.02.2009. године. Наведено управо указује да је тужени као послодавац у периоду када је формирао Комисију, те донео одлуку о спровођењу поступка за процену стручних и радних способности као и проверу остварених резултата рада запослених 29.12.2008. године и када је донео побијано решење о отказу уговора, био дужан да поштује и да се придржава одредби Општег колективног уговора у конкретном случају одредбе чл. 48. Уговора.

На основу свега изнетог потврђена је одлука првостепеног суда којом је поништено као незаконито решење туженог о отказу Уговора о раду запосленом, овде тужиоцу, од године.

Надаље, правилно је првостепени суд тужбу тужиоца у делу у којем је тражио да се утврди да је тужилац био у радном односу на неодређено време код туженог у периоду од до ... године, по основу Уговора о раду бр. ... од године, одбацио имајући у виду установљено право тужиоца, а тиме и правни интерес тужиоца као запосленог коме је незаконито престао радни однос, прописан одредбом чл. 191. Закона о раду.

Наиме чланом 191. ст. 1. и 2. Закона о раду прописано је да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, да ће суд одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева, те да је поред враћања на рад послодавац дужан да запосленом исплати накнаду штете у виду изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање.

Из цитиране законске одредбе произилази да је последица утврђења незаконитог отказа враћање запосленог на рад ако он то захтева, накнада штете у виду изгубљене зараде и других примања која му припадају по Закону о општем акту и уговору о раду и уплате доприноса за обавезно социјално осигурање.

У конкретном случају, првостепени суд је поништио као незаконито решење о отказу Уговора о раду запосленом овде тужиоцу од године, које је донето од стране овде туженог. Последица ове одлуке сагласно цитираном члану је таква, с обзиром да је над туженим отворен поступак ликвидације, да поништено решење није ни донето, да је самим тим тужилац био у радном односу на неодређено време код туженог у периоду од до ... године, као дана када је над туженим покренут поступак ликвидације.

Стога се неосновано жалбом тужиоца указује да доношењем побијаног решења којим се тужба тужиоца одбацује није решена правна ситуација тужиоца у ситуацији када је поништено решење о његовом отказу, а послодавац је у поступку ликвидације.

На основу свега изнетог, применом чл. 390. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу I изреке другостепене одлуке.

Међутим, првостепени суд је доносећи одлуку о трошковима поступка погрешно применио важећу Таксену Тарифу и Тарифу о наградама и накнадама за рад адвоката. Наиме, првостепени суд је претходно погрешно утврдио да тужиоцу припада право на накнаду трошкова у висини таксе на тужбу и првостепену пресуду у износу од по 1.900,00 динара, имајући у виду да према Тарифном броју 1 и 2 Таксене Тарифе прописано да у споровима из радног односа као и споровима које запослени покрену против стечајног или ликвидационог дужника запослени или бивши запослени плаћа таксу само ако се захтев односи на новчано потраживање. Наведено није присутно у конкретном случају. Првостепени суд је даље вршећи обрачун накнаде трошкова заступања и састава поднесака такође погрешно применио Тарифу о наградама и накнадама за рад адвоката. Наиме, реч је о спору који се односи на утврђење постојања или непостојања радног односа сходно чему је висина награде морала бити обрачуната применом Тарифног броја 14 који предвиђа обрачун висине награде у непроцењивим предметима. Тако правилном применом наведене тарифе тужиоцу за састав тужбе припада награда у износу од 16.500,00 динара, за састав 6 образложених поднесака укупан износ од 99.000,00 динара, за приступ на четири одржана рочишта укупан износ од 72.000,00 динара и за састав жалбе на првостепену пресуду износ од 33.000,00 динара, а што укупно са правилно одмереним трошковима поступка чини износ од 220.500,00 динара. Како тужилац у опредељеном трошковнику поднетом на

рочишту за главну расправу одржаног дана 21.04.2015. године није тражио награду за заступање на једном неодржаном рочишту, то му је првостепени суд побијаном одлуком погрешно признао право на те трошкове.

Из изнетих разлога одлука првостепеног суда којом је одлучено о трошковима поступка преиначена је у смислу одредбе чл. 401. ст. 1. тач. 3. Закона о парничном поступку и одлучено је као у изреци другостепене одлуке под II.

Захтев тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, овај суд је одбио као неоснован, у смислу чл. 165. ст. 2. Закона о парничном поступку, обзиром делимично преиначење првостепене пресуде у делу у којем је одлучено о трошковима поступка представља незнатан успех туженог у спору, а у односу на тужиоца, без обзира што је у том делу успео, не ради се о трошковима поступка који су проузроковани поступањем друге парничне странке и који би као такви могли да иду на терет исте странке, односно туженог.

Са изложеног, одлучено је као у изреци другостепене одлуке под III.

СИ/ММ/СС

Председник већа – судија
Јован Јовановић, с.р.

За тачност отправка